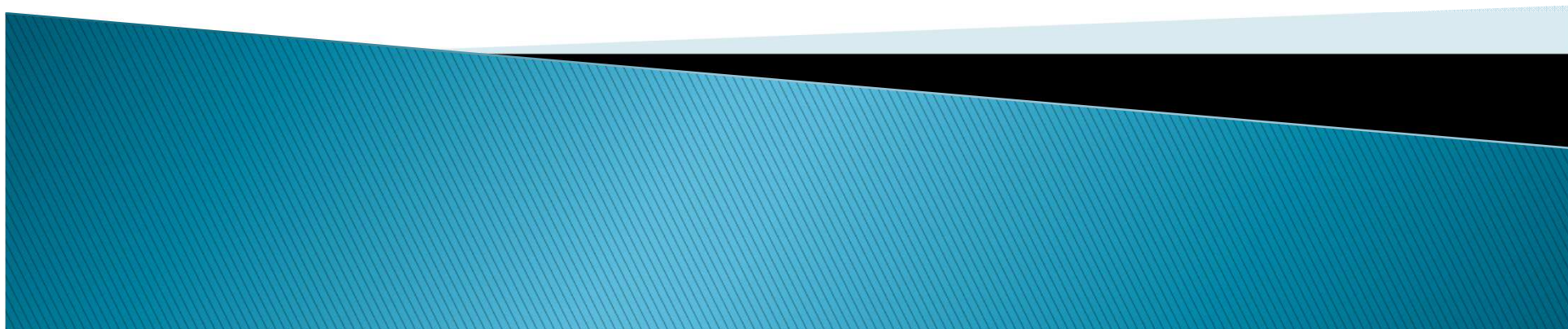

EU financijska perspektiva 2014–2010

Sonja Priščan
17.05.2013.

Struktura fondova EU u financijskom okviru za period 2007 – 2013

- ▶ *Prvi stup* je predpristupna pomoć za zemlje kandidatkinje ili potencijalne kandidatkinje
- ▶ *Drugi stup* je pomoć trećim zemljama, odnosno zemljama koje nisu članice EU
- ▶ *Treći stup* su strukturni fondovi, odnosno regionalna pomoć članicama EU
- ▶ *Četvrti stup* su fondovi za prirodne resurse koji su namijenjeni samo članicama
- ▶ U petom stupu su centralizirani programi

Što će Hrvatskoj biti dostupno u novoj financijskoj perspektivi

- ▶ Strukturni i kohezijski fondovi
- ▶ Programi Zajednice ili centralizirani programi
 - Horizon 2020
 - U novoj financijskoj perspektivi obuhvaća i CIP programe

Deklaracije i politike

- ▶ Svako područje ima svoj paket dokumenata, npr. Lisabonska deklaracija, Bolonjska deklaracija, Kopenhaška deklaracija itd.
- ▶ **Strategije:**
 - Europe 2020 – 3.3.2010.
 - http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm
 - Donosi 7 ključnih inicijativa
 - Jedna od inicijativa Digital Agenda for Europe – 26. 08. 2010.
 - http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm

Europe 2020

- ▶ U ožujku 2010. Europska komisija prihvatila je strategiju Europe 2020 za pametan, održiv i uključiv razvoj, koja je dizajnirana kako bi polučila visoku razinu zaposlenosti, produktivnosti i društvene kohezije kroz ostvarenje sljedećih ključnih ciljeva:
 - Smanjenje emisije stakleničkih plinova za minimalno 20% u odnosu na 1990. godinu, povećanje udjela obnovljivih izvora energije i povećanje energetske učinkovitosti za 20%
 - Ulaganje u istraživanje i razvoj u visini 3% BDP-a
 - Povećanje zaposlenosti stanovništva između 20. i 64. godine do razine od najmanje 75 %
 - Smanjenje broja siromašnih osoba za najmanje 20 milijuna
 - Povećanje visokoobrazovane populacije između 30 i 34, godine na 40%, smanjenje ranog napuštanja školovanja na 10%

11 tematskih prioriteta

- ▶ Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja, inovacija
- ▶ Poboljšanje pristupa i kvalitetu informacijskih i komunikacijskih tehnologija
- ▶ Unapređenje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora, ribarstva i akvakulture
- ▶ Potpora pomaku prema niskoj razini ugljika u svim sektorima
- ▶ Promicanje prilagodbe klimatskim promjenama i prevencija/upravljanje rizicima
- ▶ Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa
- ▶ Promicanje održivog prijevoza, uklanjanje uskih grla ključne infrastrukture
- ▶ Promicanje zapošljavanja i podrške mobilnosti radne snage
- ▶ Promicanje socijalne uključenosti i borbe protiv siromaštva
- ▶ Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
- ▶ Jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovitu državnu upravu

Raspoloživa sredstva

- ▶ U novom programu financiranja sredstva će biti alocirana na sljedeći način:
 - 33% sredstava za Kohezijsku politiku (336 milijardi eura),
 - 4% (40 milijardi eura) za Sredstvo za povezivanje Europe (Connecting Europe Facility)
 - 63% (649 milijardi eura) za poljoprivredu, istraživanje i vanjsku pomoć.

Europe 2020 inicijative

- ▶ **Pametnan rast**
 - Unija Inovacija
 - Mladi u pokretu
 - Digitalni plan za Europu
- ▶ **Održiv razvoj**
 - Europska koja učinkovito iskorištava resurse
 - Industrijski plan za zeleni rast
- ▶ **Uključenost**
 - Plan za stjecanje novih vještina i stvaranje novih radnih mjesta
 - Europska platforma protiv siromaštva

Pametnan rast

- ▶ Digital agenda for Europe
 - Pillar I: Digital Single Market
 - Pillar II: Interoperability & Standards
 - Pillar III: Trust & Security
 - Pillar IV: Fast and ultra-fast Internet access
 - Pillar V: Research and innovation
 - Pillar VI: Enhancing digital literacy, skills and inclusion
 - Pillar VII: ICT-enabled benefits for EU society
- ▶ Innovation Union
 - Horizon 2020

Horizon 2020

- ▶ Europski okvirni program za istraživanje i inovacije u narednom programskom razdoblju od 2014. do 2020. godine.
- ▶ Ima budžet od 80 milijardi € ima za cilj osigurati europsku kompetitivnost na globalnom planu kroz kreiranje novog rasta i poslova u Europi, te širenjem Europskog istraživačkog prostora
- ▶ *Horizon 2020* će tako ujediniti dosadašnje programe
 - za istraživanje i tehnološki razvoj (FP7),
 - okvirni program za inovacije i kompetitivnost (*Competitiveness and Innovation Framework Programme* – CIP)
 - te Europski institut za inovacije i tehnologiju (*European Institute of Innovation & Technology* – EIT).
- ▶ trebao bi biti ključni alat u provedbi inicijativa nužnih za ostvarenje inovativnosti i pozitivnih promjena

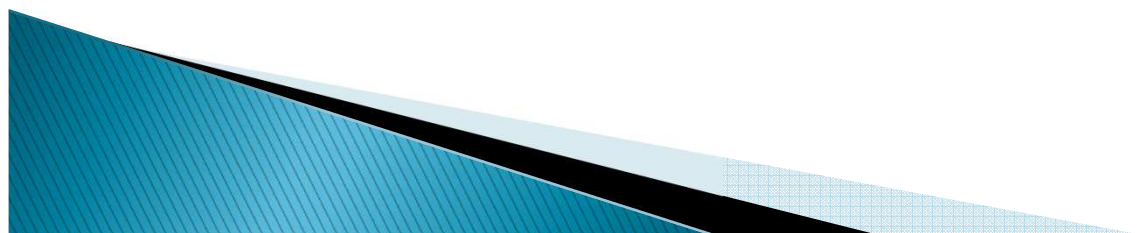
Struktura programa Horizon 2020

- ▶ izvrsnost u znanosti,
- ▶ kompetitivna industrija i
- ▶ bolje društvo

Izvrsnost u znanosti

- ▶ Za izvrsnost u znanosti izdvojit će se 24 598 milijardi €, s ciljem jačanja znanstvene pozicije EU kroz poticanje vrhunskih istraživanja u Europi
- ▶ Pojedinačne akcije:
 - Podrška talentiranim i kreativnim pojedincima i njihovim timovima kako bi proveli istraživanja vrhunske kvalitete, u nadležnosti Europskog vijeća za istraživanje (*European Research Council – ERC*).
 - Financiranje kolaborativnih istraživanja koja će otvoriti nova i obećavajuća područja za istraživanje i inovacije kroz podršku nadolazećim brzorastućim tehnologijama (*Future and Emerging Technologies – FET*).
 - Osigurati istraživačima mogućnosti za razvoj karijera i usavršavanje kroz *Marie Currie* akcije.
 - Osigurati da Europa ima vrhunsku istraživačku infrastrukturu koja će biti dostupna svim istraživačima u Europi i šire. Poseban naglasak u tom kontekstu stavlja se na e–infrastrukturu.

Konkurentna industrija

- ▶ Za jačanje industrije kroz inovacije izdvojit će se 17 938 milijardi €
- ▶ Pojedinačne akcije:
 - Pružanje značajne potpore ICT-u, nanotehnologijama, biotehnologiji i sličnim granama, te posebice aktivnostima koje kombiniraju nekoliko ključnih tehnologija i na taj način doprinose višestrukim koristima i razvoju industrijskog vodstva.
 - Pristup financiranju rizika koji bi trebao prevladati deficite u dostupnosti kapitala za početna istraživanja i razvoj, pokretanje inovativnih poduzeća te projekte u svim fazama razvoja.
 - Osigurati širu podršku za inovativna mala i srednja poduzeća.

Bolje društvo

- ▶ Za ovo područje rezerviran je iznos od 31 748 milijardi € osigurati rješavanje nekih temeljnih problema europskih građana. Aktivnosti planirane pod ovim područjem trebale bi uspostaviti povezanost s Europskim inovativnim partnerstvom (*European Innovation Partnership* – EIP).
- ▶ Osnovna područja kroz koja će se pokušati ostvariti bolje društvo jesu:
 - Zdravlje, demografske promjene i blagostanje
 - Zdrava hrana, održiva poljoprivreda, istraživanje mora i bio-ekonomija
 - Sigurna, čista i učinkovita energija
 - Pametan, integriran i ekološki prihvatljiviji promet
 - Uključivo, inovativno i sigurno društvo
 - Klimatske promjene, iskoristivost resursa i sirovina

Novosti i prednosti

- ▶ Pojednostavljenje strukture programa kroz jedinstven set pravila, manje birokracije, jedinstvenu točku pristupa za sve sudionike, manje papirologije u pripremanju projektnih prijedloga, manje kontrole i revizije, a sve s ciljem smanjenja prosječnog vremena odobravanja nepovratnih sredstava na 100 dana.
- ▶ Otvoren pristup koji omogućava uključivanje izvrsnih znanstvenika i inovatora iz cijele Europe.
- ▶ Integracija istraživanja i inovacija kroz osiguravanje koherentnog financiranja od začetka ideje do plasiranja finalnog produkta na tržište.
- ▶ Povećana podrška za inovacije i aktivnosti usko vezane uz tržište, a koje dovode do direktnih ekonomskih efekata.
- ▶ Izražen fokus na kreiranje poslovnih mogućnosti.
- ▶ Još više mogućnosti za nove sudionike, te mlade i perspektivne znanstvenike da iznesu svoje ideje i ostvare pravo na nepovratna financijska sredstva za njihovu realizaciju.

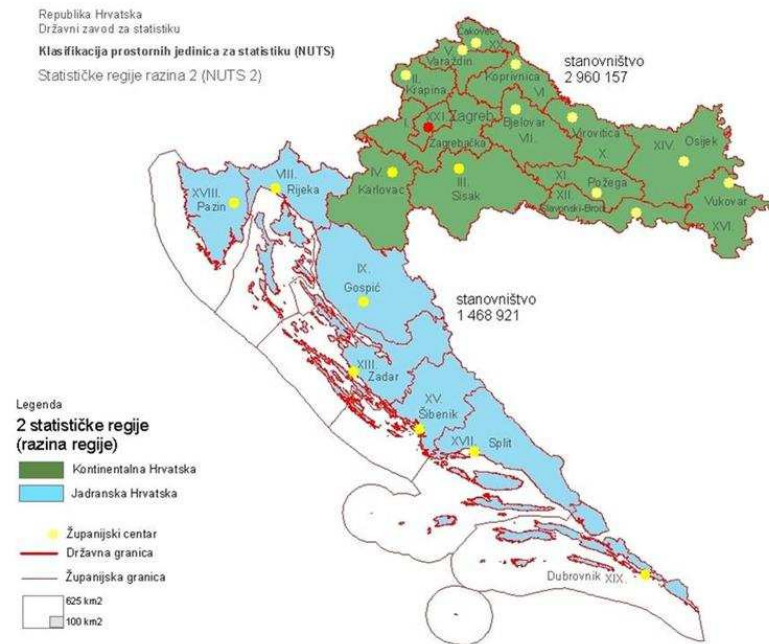
Strukturni i kohezijski fondovi

- ▶ Osnovni cilj kohezijske politike:
 - smanjenje razlika u razini razvoja između europskih regija s ciljem jačanja gospodarske i socijalne kohezije
 - jačanje globalne konkurentnosti gospodarstva EU
- ▶ Upravljanje – decentralizirano

Hrvatska i strukturni fondovi

- ▶ Ulaskom u Europsku uniju 1. srpnja 2013., Hrvatska će imati na raspolaganju sredstva iz ovih fondova.
- ▶ Hrvatska je podijeljena u dvije regije: Kontinentalnu i Jadransku Hrvatsku, i kroz te dvije regije sudjelovat će u strukturnim fondovima.

Fondovi

- ▶ *Europski socijalni fond (ESF),*
- ▶ *Europski fond za regionalni razvoj (ERDF),*
- ▶ *Kohezijski fond (KF),*
- ▶ *Europski fond za ribarstvo (EFR)*
- ▶ *i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)*

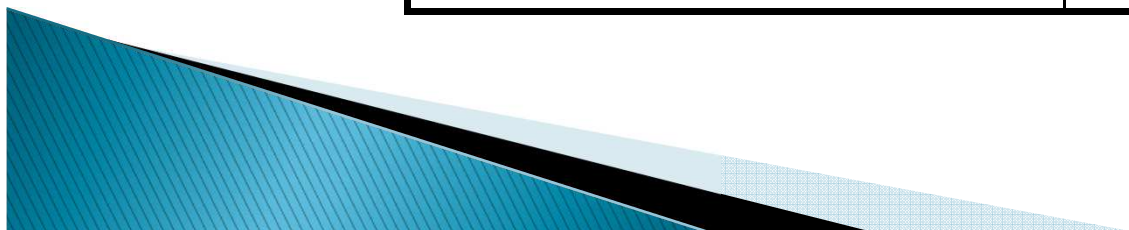
Podjela prema razvijenosti regija

- ▶ Slabije razvijene regije – Ostaju prioritet za kohezijsku politiku. Ovdje pripadaju regije koje imaju dohodak manji od 75% europskog prosjeka.
- ▶ Regije u tranziciji – Ova kategorija uključuje regije koje imaju BDP između 75 i 90 % europskog prosjeka.
- ▶ Razvijene regije – Ulaganjima u ove regije rješavat će se prioriteti kao što su konkurentnost u ekonomijama baziranim na znanju i pomak prema ekonomijama s manje emisije ugljika. Ova kategorija uključuje regije koje imaju BDP veći od 90% europskog prosjeka.

Alocirana sredstva za kohezijske politike

VRSTA ULAGANJA	IZNOS (milijarde eura)
Kohezijski fond	68.7
Slabije razvijene regije	162.6
Regije u tranziciji	38.9
Razvijene regije	53.1
Europska teritorijalna suradnja	11.7
Rijetko naseljena područja	0.9
Sredstvo za povezivanje Europe	40
Ukupno	376.0

Europski socijalni fond (ESF)

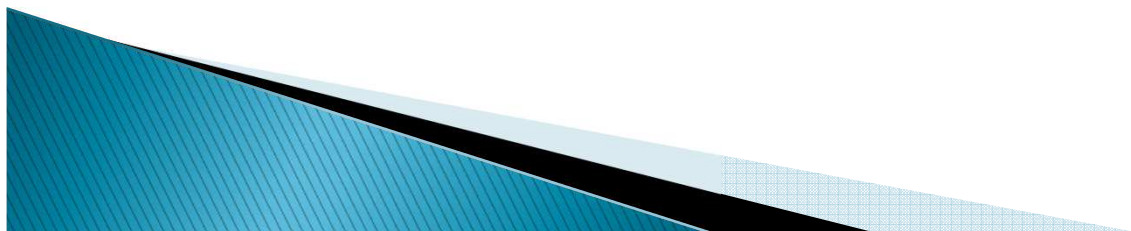
- ▶ Regulacijom se predlaže ciljati na četiri tematska cilja diljem Unije:
 - promicanje zapošljavanja i podrške mobilnosti radne snage;
 - promicanje socijalnog uključivanja i borbe protiv siromaštva;
 - ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje,
 - jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovite javne uprave.

Europski fond za regionalni razvoj (ERDF)

► Prioriteti:

- Istraživanje, razvoj i inovacije;
- Poboljšanje pristupa i kvalitetu informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
- Klimatske promjene i pomak prema niskoj razini ugljika;
- Poslovnu podršku malim i srednjim poduzećima;
- Usluge od općeg gospodarskog interesa;
- Telekomunikacije, energetiku i prometnu infrastrukturu;
- Jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovitu javnu upravu;
- Zdravstvo, obrazovanje, socijalnu i infrastrukturu, te
- Održivi urbani razvoj.

Kohezijski fond

- ▶ Trans-europske transportne mreže (Trans-European Transport Networks)
- ▶ Transportna infrastruktura (izvan TEN-T mreža) koja doprinosi okolišno održivom urbanom i javnom prometu, interoperabilnosti transportnih mreža diljem EU i potiče intermodalne prometne sustave (vs. samo cestovni promet)
- ▶ Okolišna infrastruktura s ciljem preuzimanja EU standarda zaštite okoliša
- ▶ Učinkovito korištenje energije i korištenje obnovljivih izvora energije

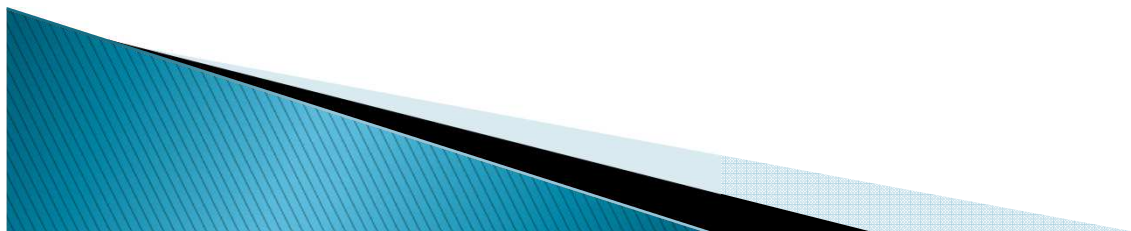
Europski fond za ribarstvo (EFR)

- ▶ Podupire Zajedničku ribarsku politiku EU i osigurava održivo ribarstvo i industriju akvakulture.

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)

- ▶ Program koji je tematski vrlo sličan petoj komponenti programa IPA (IPARD-u), sadrži tri prioriteta cilja:
 - jačanje konkurentnosti sektora poljoprivrede i šumarstva,
 - poboljšanje okoliša i krajolika,
 - poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima i postizanje raznolikosti ruralnoga gospodarstva.

Sredstva raspoloživa Hrvatskoj

- ▶ 2013
 - 449,4 milijuna eura iz Strukturnih fondova i Kohezijskog fonda
 - Sredstva Europskog fonda za ribarstvo alocirana su u iznosu od 8,7 milijuna eura
- ▶ 2014
 - 2,33 puta više od ukupne alokacije koju smo imali na raspolaganju 2013
 - 1,05 milijardi eura
- ▶ 2015
 - 3 puta više od ukupne alokacije koju smo imali na raspolaganju 2013
 - 1,35 milijarde eura
- ▶ Za usporedbu: U sedmogodišnjem proračunskom razdoblju od 2007. do 2013. kroz program IPA Instrument pretpristupne pomoći osigurano je oko 589 milijuna eura.

